

Pyyhtiä sukuleht

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseura 2008

Ilmo Pyyhtiä

Soittavat serkukset Kari ja Veijo Pyyhtiä

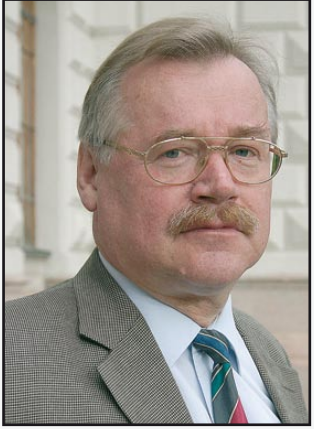

Sukukokous Tuusulan Krapihovissa

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseura

**kokoontuu jälleen tulevana kesänä, paikka Viipurin Druzhpa-hotelli.
Katso tarkempi info takasivulta!**

Puheenjohtajan palsta

Pyyhtiän suvun tutkimus on päässyt tietyntalaiseen suvantovaiheeseen. Sukupuuhun on saatu kerättyä tähän mennessä 1600 nimeä ja uusia sukulaisia löydetään enää hyvin hitaasti. Kirjalliset merkinnät suvun historiasta alkavat vuodesta 1548, jolloin Anti Pyyhtiä esiintyy Ruotsin kruunulle veroa maksavana talonpoikana Antrean pitäjän Kuparsaaren kylässä.

Seuraava kirjallinen merkintä löytyykin vasta sitten 100-vuotta myöhemmin Antrean kirkonkirjasta, jonka mukaan talonpoika Pekka Matinpoika Pyyhtiä asuu Kuparsaassa tilalla, jonka rekisterinumero on 3. Aiheesta lisää tämän lehden artikkelissa, jossa käsitellään Pekan jälkeläisen Pietarin Pyyhtiän kuuden pojan muutttoa Joutsenoon. Tarkoituksena on käsitellä lehden seuraavissa numeroissa kunkin sukuhaaran (Petterin poikien jälkeläisten) kohtaloita 1700-1900-luvuilla. Tässä yhteydessä sukupuusi esitetään yksinkertaistettuna ositettuna eri sukuhaaroihin. Varsinkin Joutsenon haara on niin monisyinen, että sitä on vaikea esittää yhtenä kaaviona. Sukututkimus on nyt saavuttanut kohdan, jossa sukupuun karkea runko (isälinja) on koossa. Puussa on pari uudempaa irrallista haaraa, joita ei luotettavasti saada vartettua puuhun ja liitoskohdat jäävät vain todennäköisyyksien varaan kirkonkirjojen merkintöjen puutteellisuuden johdosta.

Sukuseuran hallituksen työssä painopiste on jatkossa sukukirjan kokoamisessa ja toimittamisessa. Sukukirjalle ei ole toistaiseksi löytynyt halukasta tai sopivaa toimittajaa, joten hallitus toimii toistaiseksi kirjan toimituskuntana. Sukukirjaan kerätään kuvia ja artikkeleita, jotka alkuvaiheessa suurimmaksi osaksi julkaistaan myös lähivuosien sukulehdissä. Tällä tavoin voidaan samalla kerätä suvun joukosta mahdollisia kommentteja ja tietoja artikkelien luotettavuuden parantamiseksi. Koko suku voi näin sukulehden kautta toimia sukulehden toimituskunta. Hallituksella on monia painopistealueita, joista kerätään tietoa ja kirjoitetaan artikkeleita. Käsillä olevan lehden artikkelit heijastavat näitä painopistealueita. Meneillään olevia selvitys- ja artikkelialueita ovat mm. suvun poliisit, suvun sotilaat, vanhat suvun ruokareseptit, Antrean kansallispuvun esittely jne. Nykypäivään enemmän liittyviä aihealueita ovat mm. erilaiset haastattelut ja suvun nuorempien jäsenten esittelyt. Sukukirjan toimittamiseen, valokuvien ja juttujen keräämiseen ja kirjoittamiseen pyydetään suvun jäseniä tarmokkaasti osallistumaan. Tavoitteenahan on julkaista sisältörikas ja arvokas sukukirja ja tällä kirjalla kunnioittaa menneiden sukupolvien työtä ja taistelua.

Viimevuotinen sukutapaaminen oli Hyrylän Krapihovissa, joka sijaitsee lähellä Järvenpäästä Tuusulan järven rannalla. Sukutapaaminen oli osallistujien mielestä erittäin onnistunut. Tilaisuudessa myös keskusteltiin sukujuhlien merkityksestä ja luonteesta tulevassa sukutyössä. Yhteenvetona keskustelusta voidaan mainita, että sukutapaamisia halutaan edelleen jatkaa kerran vuodessa, mutta ohjelmaa voitaisiin kuitenkin keventää. Sukujuhlan rooli voisi vahvistua ja tapaaminen voisi olla vapaamuotoisempi eli enemmän yhdessä oloa ja haastelua ja vähemmän esitelmää seminaaritiloissa. Toisaalta suvun nuorten osallistumista olisi pyrittävä lisäämään. Tässä pallo heitetään suvun vanhemmille, lapset mukaan seuraaviin sukujuhliin. Tässä tietenkin myös hallituksen täytyy osallistua talkoisiin paikanvalinnan ja ohjelman suhteen, jotta myös nuoret nauttivat yhdessäolosta. Tässä muistuvat puheenjohtajan mieliin sodan jälkeiset sukutapaamiset, joihin osallistuttiin perhekunnittain. Nyt ovat suvut enemmän hajallaan ja perheitä on vaikea koota samoihin tilaisuuksiin.

Seuraava sukujuhla järjestetään vaihteeksi karjalassa. Sukutapaamisen lähtöpaikkana on Lappeenranta, josta matkustetaan laivalla Viipuriin. Sukujuhla ja -kokous järjestetään Viipurin pyöreässä tornissa. Yö nukutaan Viipurin hotelli Druspassa, josta tullaan bussilla takaisin Lappeenrantaan seuraavana päivänä. Matkan tarkempi ohjelma on toisaalla tässä lehdessä.

Poliisina Antreassa, Viipurissa ja Lahdessa

Poliisina Antreassa

Isäni Heikki Pyyhtiä oli 1920-luvulla poliisina Antreassa. Siellä hän joutui virkauraansa aloittavana poliisina ammunnan kohteeksi. Patalahden kylässä Armas Kiurun talossa pidettiin marttayhdistyksen kerhotyön päättäjäisiä. Pihamaalla syntyi viinatrokarien kanssa tappelu ja paikalle riensivät poliisi ja talon isäntä. Viinatrokarit avasivat käsiaseella tulen osuen kumpaankin paikalle tulleeeseen. Tapahtumasta isäni kertoi muistavansa luodin aiheuttaman tuskan ja paareja kantaneiden miesten huohoutuksen heidän kantaessaan potilasta hoitoon.

taukset ja ruoat olivat jääneet pöydille.

Viipurista käsin hoidettiin myös Uuraan sataman valvontaa. Polkupyörällä kulkien työpäivät venyivät pitkiksi.

Erästä pistooliin liittyvää tapahtumaa isäni muisteli useaan otteeseen vielä eläkepäivillään. Viipurin pommituksessa oli suomalainen upseeri kuollut ja hän makasi kadulla. Poliisi ryhtyi hoitamaan kaatunutta pois. Upseerilta oli jäänyt maahan aivan uusi FN-pistooli, joka oli samaa mallia kuin isäni vanha ja kulunut virka-ase. Tunnollisena miehenä hän luovutti aseensa poliisilaitoksen pärvystäjälle, vaikka siitä olisi ollut omaksi aseeksi.

Heikki Pyyhtiä poliisina Lahdessa

Poliisina Viipurissa

Vuoden 1932 lopulla Heikki Pyyhtiä valittiin nuoremman konstaapelin virkaan Viipurin poliisilaitokselle. Talvisodan alettua tuli komennus Viipurin sotilaspoliisikomppaniaan poliisitehtäviin.

Talvisodan jälkeen hänet komennettiin Lahden poliisilaitokselle, kunnes jatkosodan alettua ja Viipurin tultua suomalaisten haltuun tehtävät jatkuivat Viipurin sotilaspoliisikomppaniassa entiseen tapaan. Isäni kertoi venäläisille tulleen niin kiire lähtö, että ruokakat-

Poliisina Lahdessa

Viipurin menetyksen jälkeen perheemme muutti Lahteen ja asuinpaikaksi osoitettiin aluksi Tankkalan tilan saunatupa Okeroissa. Siellä vastaanotto oli ystävällistä. Tankkalan tilan jälkikasvu muistelee vieläkin ystävällistä karjalaisperhettä, isäni kun toi kaikki siskonsa ja veljensä apuun tilan töihin.

Poliisityöt jatkuivat Lahden poliisilaitoksella. Erään kerran päivystäjä pyysi isääni saattamaan vaivojaan valittavan tutkintavangin sairaalaan. Parin korttelin päässä Lahden kan-

sanopistolla oli silloin sotasairaala. Lyhyt matka taivallettiin jalan. Niin sanotulla ”Kansanopiston sillalla” vanki riuhtaisi itsensä vapaaksi ja lähti juoksemaan rinnettä alas poliisi perässä. Isäni kertoi nähneensä iltauringon paisteessa vangin kiipeävän Yrjönkadulla puuaidan yli. Hän ampui aidan päällä olevaa vankia kohti aseensa tyhjäksi. Aidan vierestä vankia ei kuitenkaan löytynyt.

Saattaja palasi takaisin poliisilaitokselle ja oli tekemässä tapahtumasta raporttia, kun poliisipartio toi sisälle karannutta tutkintavankia. Tämä oli jäänyt heti kiinni. Oli onneton mennyt läheiseen yleiseen saunaan. Pahaksi onneksi siellä oli vapaalla oleva poliisi, joka tunnisti pitkäaikaisen tutkintavangin.

Tiedusteluun tämän saunasesta olosta vanki kertoi poliisin tuoneen hänet kylpemään, jolloin poliisi totesi ”ettei vankeja täällä kylvetetä”. Suutuksissaan paosta isäni oli lyönyt pistoolin perällä vankia päähän. Tästä hän oli joutunut poliisimestarin nuhdeltavaksi. Vanki kun oli kertonut: ”Kun olisi lyönyt nyrkillä, mutta kun oli lyönyt lekalla”. Huonosta ampumaseesta oli ollut hyötyä. Vaikka oli sota-aika, olisi vangin ampumisesta tullut vaikeuksia. Luoit olivat korvissa viuhuneet, oli vanki kertonut.

Lahdessa torilla

Sodan loputtua isälle osoitettiin työkohteeksi Lahden tori. Se oli mieluinen työpaikka. Poliisimiehelle annettiin usein pieni tuliainen kotiin vietäväksi. Ne olivat hyvää ruoka-apu sodan jälkeisessä huonossa ruokavaliassa. Torilla tapasi myös hevosharrastuksen piiriin kuuluvia maalaisisäntiä. Nämä muistelit ystävällistä toripoliisia.

Onnistuneen toripäivän jälkeen heillä oli tapana ryypiskellä viereisessä Lasipalatsi-ravintolassa. Kun jalat eivät enää kantaneet, saatteli toripoliisi isännän hevoselle, nosti matkalaisen kärrtiin ja sitoi hevosen ohjaket löysälle. Hevonen talusteli sitten tuttua reittiä kotiin, milloin Hollolaan milloin Asikkalaan. Kotipihaan saavuttua talon emäntä vei hevosen talliin ja nosti isännän jatkamaan uniaan.

Lahdessa myös Launeen vartiokonttori oli isäni mieluinen työpiste. Siellä pidettiin ratsupoliisiyksikköä. Upeita olivat nämä ratsukot, joita pääsin kat-

somaan ja jopa niiden satulassa hetken istuskelemaan.

Lahdessa linja-autoasemalla

Myöhemmin isän työpisteeksi tuli Lahden linja-autoasema. Siellä hän tapasi maatalojen isäntiä ja sen seuraamukseksi lähdettiin usein hevosenostomatkalle. Se oli myös läpikulkumatkalaisten paikka ja sen johdosta levoton työpiste. Sodan käyneet, kovia kokeneet jermut olivat kova vastus tarkastusta suorittaville poliisimiehille, sille he uskoivat puhetta usein vasta nyrkiniskun saatuaan. Sen sain todeta viettäessäni isäni työhuoneessa ruokatuntiani viereiseltä lyseolta. Monet kerrat sai äitini ommella irtirevittyjä virkatakin nappeja ja taskunsuita sekä pestä syljettyjä ja oksennettuja vaatteita. Myös vanha virka-ase takataskussa kalvoi aina reiän taskun vuoriin.

Sitten tammikuun lopulla vuonna 1961 isäni luovutti virkamerkin ja virka-aseen takaisin valtiolle. Oli alkanut eläke aika. Pitkä poliisiura oli takana.

Heimo Pyyhtiä
Hollola

Pyyhtiä sukulehti

Kuparsaaren Pyyhtiät-sukuseura

Päätoimittaja: Ilmo Pyyhtiä

Taitto: heli.tuomisto@mainostuomisto.com

Paino: www.kisapaino.fi

Arvi Pyyhtiän nuoruuden muistelmia

Arvi Pyyhtiän syvälliset ja mielenkiintoiset lapsuuden sekä nuoruuden muistelmien on talletettu sukuseuran arkistoon. Arvin sukupolvi sai kokea raskaita aikoja jo nuorena.

Arvi toteaa, että ”Luoja on antanut minun syntyä ja elää aikaa, jolloin on paljon tapahtunut. Ei ole ollut hetkeäkään, tuskin yhtä ainoaa vuotta, että elämä ja tapahtumat olisivat muuttuneet pitkästyttäväksi”. Arvi syntyi Suurperolla 1918 Vapaus- ja veljessodan aikana Suomen itsenäisyyden aamunkoitossa. Arvi sai rukiisen leivän kummeilta rotinärinkelinä. Tuona aikana ei läheskään jokaisessa perheessä syöty puhdasta viljaa.

Suurperolla rakennettiin rautatietä Arvin lapsuudessa. Oli elämää ja hälinää jokaisessa talossa ja töllissä. Rautatien rakentajat tulivat pitkien matkojen takaa. Kun Arvi tuli kouluikään, Suurperon kylällä kansakoulu laajeni neliluokkaisesta kuusiluokkaiseksi. Opettaja oli juuri seminaarista valmistunut nuori nainen. Kouluruokailua ei vielä siihen aikaan ollut, mutta yläluokilla oli jo koulukeittiökin kokeilussa. Jonain päivänä jopa tarjottiin terveystoitoa kaikille opilaille. Kauravelli oli keitetty maitoon ja siihen oli lisätty rusinoita. Uutuutena koulussa oli liikunta. Harrastettiin erilaisia lajeja mm. hiihtoa ja koripalloa jopa ihan tosimeissä, kilpailu oli silloin vielä sallittua koulussa.

Viipurin ympäristön sähkö rakensi kylään sähkölinjat jo vuonna 1928. Lisäksi työpaikkoja oli Ferrarian naula- ja pulttitehtaassa. Tärkein toimentulon lähde oli tietenkin maanviljelys ja karjanhoito. Seuratoiminta, näytelmäker-

hot, urheiluseurat, marattatointa, suojeluskunta ym. harrastustoiminta täyttivät vähäisen vapaa-ajan, jota tuolloin oli käytettävissä.

Arvin aika astua asepalvelukseen tuli keväällä 1939, jolloin hän meni Karjalan Kaartin rykmentin kolmanteen komppaniaan. Tuolloin valtiovalta valmistui jo pahimpaan. Kannakselle rakennettiin puolustuslinjaa. Karjalan kansa kuitenkin viljeli maitaan ja rakenteli kotejaan niin kuin mitään ei olisi tapahtunut ja niinhän se teki vielä jatkosodankin aikaan. Vielä viimeisellä viikolla, jolloin läpimurto kannaksella oli tosiasia, kylvettiin Suurperolla kevätviljoja. Lokakuussa 1939 Arvin rykmentti komennettiin kannakselle Valkjärvelle linnoitustöihin, koska sodan uhka oli käynyt ilmeiseksi.

Talvisodan alettua Arvin joukko-osasto oli reservissä ja tulikaste tuli vasta joulunalushyökkäyksessä. Tammikuun puolivälissä rykmentti joutui rintamavastuuseen Mannerheim-linjalla, josta sen oli sitten vetäydyttävä Muolaan järven rannalle linjan murruttua Lähteen lohkolle. Täällä Arvi haavoittui kranaatin sirpaleesta helmikuun 21. päivänä ja joutui sotasairaalaan Saloon. Arvin sota oli tältä erää ohi.

Toipumisloman jälkeen Arvi palasi yksikkönsä, joka oli leiriytynyt Lappeenrannan lähelle Lemille. Täältä hän sai komennuksen Kinnarilanniemen perustettuun aliupseerikouluun koulutusaliupseeriksi. Tämän

komennuksen jälkeen hänet ylennettiin kersantiksi. Varusmies aika päättyi sitten marraskuussa. Arvi onnistui saamaan pestin Valtionrautateiden palvelukseen Kouvolaan asemalle. Arvi ei kuitenkaan oikein tuntenut asemamiehen ammattia omakseen ja kun kevään korvalla alkoi kuulua kuiskuttelua siitä, että miehiä värvättäisiin Saksaan kuten ennen jääkäri- liikkeen aikana, Arvi meni paikallisen värvärin puheille. Arvi jätti hakemuksen ja tuli valituksi Saksaan menevään joukko-osastoon.

Kesäkuussa 1941 Arvi sitten lähti muiden suomalaisten soturien joukossa Hangosta laivalla Saksaan. Siellä saadun perusteellisen sotilaskoulutuksen jälkeen suomalainen Viking pataljoona marssitettiin Saksan itärintamalle Ukrainaan joulukuussa 1941. Olosuhteet marssin aikana olivat anarat, ensin oli upottavaa liejuja sitten kova pakkanen. Pataljoona joutui sitten rintamavastuuseen Miusjoelle tammikuun loppupuolella. Elokuussa pataljoona siirtyi Kaukasus vuoriston juurelle, kun saksalaisten kesähyökkäys oli edennyt sinne asti. Pataljoona joutui siellä varsin koviin taisteluihin, jossa Arvi haavoittui lokakuussa 1942 kranaatin sirpaleista. Siihen päättyi sitten hänen sotansa SS-joukoissa. Saksalaisen sairaalakierroksen ja kotiloman jälkeen hän palasi vielä Saksaan helmikuussa 1943 mutta suomalaista pataljoonaa oltiin jo vetämässä pois rintamalta, kun sen kahden vuoden sopimus aika oli loppumassa.

Suomen SS-pataljoonan palattua Saksasta 1943 Arvi komennettiin 57 reserviupseerikurssille Niinisaloon. Kokelaan natsat olkapäällä Arvi määritettiin JR60: n konekiväärikomppanian joukkueenjohtajaksi. Rykmentin sijaintipaikka oli tuolloin Karhumäen pohjoispuolella Seesjärvellä. Täällä Arvi oli tukikohdan päällikkönä,

kun rintamalinja ei ollut yhtenäinen. Vihollinen yritti keran vallata tukikohdan hieman isommalla joukolla, mutta suomalainen tiedustelupartio huomasi aiheet ajoissa ja hyökkäys pystyttiin torjumaan. Puolustajien avuksi sattui mm. Törnin kaukopartio-osasto, jossa presidenttimme Mauno Kivistokin oli mukana.

Arvin kylvöloman aikana keväällä 1944 hänen rykmenttinsä oli siirretty Karjalan kannakselle torjumaan venäläisten suurta läpimurtohyökkäystä. Lopulta Arvin joukko-osasto oli asemissa Ihantolan järven luona, josta suomalaiset eivät enää joutuneet peräytymään. Arvi ei joutunut enää Lapin sotaan, koska Saksassa olleita suomalaisia SS-miehiä ei haluttu lähettää taistelemaan entisiä aseveljiään vastaan.

Marraskuun loppupuolella Arvi sitten vihdoinkin pääsi siviiliin viiden sotavuoden jälkeen. Hän mainitsee tilinpäätöksensä koko touhusta: ”Kahden viikkoa vaille viisi elämäni vuotta tuli vietetyksi tuossa savotassa. Saalista ei jäänyt paljon; koti ja mannut oli menetetty, ei täyttä vaatekertaa päällä ja työvoimaviranomaisten osoitus pöllimetsään ... Armeijaan ei hyväksytty, poliisilaitoksesta erotettiin kaikki jo sinne ehtineet, merimiesunioni ei voinut hyväksyä meitä laivoihin. Tämäkö oli perusteellisen ja monipuolisen sotilaskoulutuksen saaneen ja kunnialla taistelleen sotilaan arki. Pöllimetsään en mennyt vaan aloitin pohjalta ponnistaen, niin kuin Päätalo sanoo. Meidän rakennuksille töihin saadakseni tarvittavan harjoitusajan teknillistä koulua varten, jonka silloin asetin tavoitteekseni. Niin minusta tuli rakentaja”.

Arvin muistelmista toimittanut Ilmo Pyyhtiä

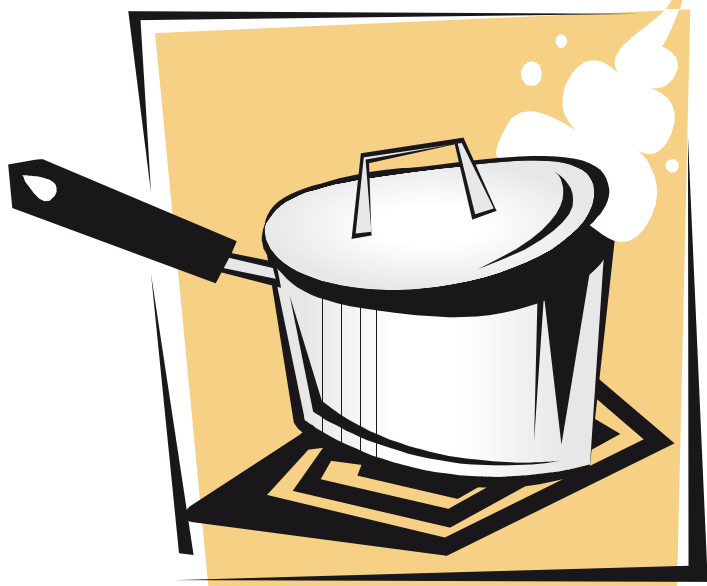

Oberscharführer (Ylikersantti) 1943

Vänrikki 1944

Perinneruoka-kokemus

Kaurakiisseli

Lapsuusmuistoni kaurakiisselistä oli epämiellyttävä. Muistelin, että kyseinen ruoka on harmaata ja kitkerää. Lupasin kirjoittaa reseptin sukuseuran käyttöön ja käännyin asiassa äitini puoleen. Hänen ohjeensa mukaan laitoin n. 3 dl kaurahiutaleita (Eloveina, ei pika) likoamaan kylmään veteen. Kaurajauhot kävisivät myös tarkoitukseen. Äidin ohjeen mukaan laitoin vettä niin, että seos ei olisi paksua puuroa, joten päädyin 8 desilitraan. Sekaan laitoin myös pikku nokareen hiivaa, eli noin peukalon kynnen kokoisen kulman hiivapalasta. Liotusohje oli 3 tuntia, mutta malttamattomana päätin kokeilla keittämistä jo 2 tunnin kuluttua. Kattilaan laitetaan vain liotusvesi, hiutaleet (jau-

hot) siivilöidään pois. Keitto-ohje oli: kunnes se on kiiltävää. No, keitin sitä koko ajan sekoitellen tuskin 5 minuuttia, kunnes keitos sakeni kiisselimäiseksi. Maustoin sen n. ¼ tl suolalla. Kaurakiisseli oli kauniin vaaleaa, ei ollenkaan harmaata. Ja maku oli hurmaava, samettinen. Kaurakiisselinä oli paksua, joten arvelin, että vettä olisi voinut ehkä olla vähän enemmänkin. Maku oli herkullinen, kun söin sitä voinokareen kera (Flora), eikä ollenkaan kitkerää. Tämä määrä lienee 3 annosta. Jäin kuitenkin ihmettelemään, mitä siivilöidyille kaurahiutaleille tehtiin, sillä meillä kotona ei koskaan heitetty ruokaa pois. Tarkistin asian ja äiti sanoi, että heitettiin pois, koska siinä ei ole

enää energiaa, kun tarkkelys on luennut veteen. Tivasin asiaa ja sakka päätyi sittenkin ”ehkä elukoille”. Ja sitten keksin men-

nä nettiin ja googlettaa kaurakiisselin. Voi, voi, tulikohan syötyä huttu raakana!?

Netissä ohje kuuluu näin:

KAURAKIISSELI

3 dl kaurajauhoja
1 l vettä
10 g hiivaa
voita nokare
suolaa

Liota hiiva haaleaan veteen ja lisää jauhot. Anna käydä yön yli ja valuta aamulla tiheän seulan läpi kattilaan. Keitä koko ajan sekoittaen noin puolen tunnin ajan, kunnes keitto alkaa kuplia. Kaada kaurakiisseli lautasille. Mausta suolalla. Syödään lämpimänä voisilmän ja maidon kera.

Satu Putkisalo

Pienen tytön evakkoon lähtö

Kuvassa: Matti Pyyhtiä, vaimonsa Anna Pyyhtiä, vaimon äiti Olga Tarkkonen (Viipurin mlk:sta) ja lapset Pertti ja Pirkko. Kuvattu Imatran kosken partaalla 1938.

Mie muutin Helsingin seuvulta takasii Imatralle vuonna 2000. Täällä näkkee päivittäin noita Svetogorskin puolelta tulevii ihmisii ostosreissuillaa. Hyvä tietyst, ko tulleet tuomaa meille rahhaa. Saahaa ees jollai viisii ”omiaina” takasii. Noist ihmisistä miulle tulee ain mielee Ensosta evakkoon lähtö.

Myö oltii miun kaksosveljen, Pertin, kanssa täytetty sillo syksyllä 5 vuotta. Yhteensä myö tietyst oltii hyvinkii ai-

kaasaapane 10-vuotias parivaljakko. Oma ymmärrys ei sillo viel riittänt, jot mitä se evakko on ja mitä varte kaikk ihmi-

set naapurloiskii pakkaavat tarvaroitaa ja mihi myö oikei lähettää ja mitä varte. Kysellessä myö saatii vaa sellasii ympär-

pyöreitä vastauksii. Kaikkii kysymyksii ei tietyst vanhemmilkaa olt antaa tarkkaa vastausta. Näin jälkepäin mie sen oikein hyvi ymmärrään. Niiko senkii, ett meitä lapsii haluttii suojella pelolta.

Sitt yhten päivän äiti anto meill kummalkii omat reput, sellaset ko oikeill koululaisilkii ol. Hää sano, ett laittakaa sinne omat tärkeet tavarat ja nää vaatteen, mitkä mie oon tähä sängy päälle laittant. No, miehä huomasi heti, ett jos mie sinne nuku heijan laitan, ni ei paljo muuta mahukkaa.

Sanomistaha siitä tuli, mutt ko äiti lupas, jot isä tekkee sitt uuden, ko tullaa takasii, ni mie tyyvyin siihe. Reppu alko olla jo lähes täynnä, ko mie huomasi joulukoristelaatikon. Ahaa, nuo tarpeelliset meä pittää ottaa mukkaa!! Samalla tullee äiti kammarin puolelle ja huomaa miun meiningit. Ja kieltöha siint seuras. Eivät kuulemma olleet tärkeitä mukkaa otetaviks.

Touhu jatku ja myö ilmoitetii olevamme valmiit siint hommasta. Äiti tullee taas meijä työmaalle ja nyt hänellä on pissapotta kässä. Potta piti laitettaman Pertin repun päälle hihnasta roikkumaan. Eihä se ve-

lipoika siihe suostunt. Siinä suostuttelun lomassa tarkastettiin taas, josko kaikki repuisa oleva on tarpeellista. Pertillä tietysti oli, mutta miun repusta poistettii laatikolline kruunukynttilöitä. Mie olin saant pie-

nee päähähein, ett joulu ei tuu, jos ei oo kynttilöitä. Äiti ol sitä mieltä, ett joulu tullee ilma-

haall tuikki kamina ja pari öljylamppuu. Yks ’kaks’ joku sano, ett ko ois ees kynttilöitä. Myö tietyst supisemmaa, jott kerrotaaks – no ei iha vielä. Viho viime myö tajuttii, ettei meille en-

nää voitu olla vihasii ja kerrottii kynttilöistä. Äiti löysi kynttilät ja sano, ett Luojan kiitos, kerrakii ol jottai hyötty lapsiin tottelemattomuudesta. Tyytyväisyys palas vaunuun ja matka jatkui. Ikaalisista saakka tultii sitt takasii päi. Isä löyty Imatralta, jonne jäätii asumaan. Ja nuku heikii löyty!

Miun toisell evakkoreissulla mie alotin koulun Aili Konttisen luokalla ja kolmannell reisull mie opin uimaan.

*Pirkko Johansson
(os. Pyyhtiä)*

Matka Antrean Noskuaan

Retkemme isäni suvun syntysijoille alkoi 27.05.2006 varhain aamulla kello 4.15, jolloin starttasimme Oitista kahdella linja-autolla.

Varhain siksi, että ehtisimme ajoissa tulliin ja koska matkan pituus oli vain yksi päivä. Tulliviranomaisten toivomuksesta jaoin kaikille vuoronumerot, koska meidän toivottiin menevän aakkosjärjestyksessä tulliin.

Viipurissa paistoi aurinko

Ensiksi ajoimme Lahteen, josta kyytiin tuli pari matkakump-

pania lisää. Lähestyessämme Vaalimaata ohittelimme kilometrien pituisia rekkajonoja. Selvityämme tullimuodollisuuksista, matkamme jatkui kohti Viipuria. Rajanylityksen jälkeen maiseman muutos oli melkoinen, koska tienvarret olivat kuin kaatopaikkoja. Lähtiessämme Oitista oli harmaa pilvipouta, Lahdessa satoi, mutta lähestyessämme Viipuria alkoi aurinko paistaa. Suuntasimme kohti toria ja

sovimme yhden tunnin ostos-
tauosta, jonka aikana matkaan tarttui kaikenlaista. Torilla sai kyllä rauhassa katsella, mutta kauppahallissa myyjät olivat tosi aktiivisia. Sitten matka jatkui kohti Antrean kirkonkylää eli nykyistä Kamenogorskin kaupunkia, joka oli matkamme varrella. Tien kunto alkoi olla tosi surkea. Sitten käännyimme metsäautotielle, jota pitkin jatkoimme paikalle, jossa oli ollut Noskuan kauppa. Tästä jatkoimme sisareni Pirkon, hänen miehensä Klausin, mieheni Pekan, allekirjoittaneen ja Liukkosen Einon ja Rauhan kanssa kohti paikkaa, jossa on sijainnut isämme Erkki Pyyhtiän koti Koisilta.

Pihamaalla puiden lastauspaikka

Karttojen ja ihmisiltä, jotka vielä muistavat, saatujen tietojen mukaan talo oli aivan tien varressa. Ylitimme Ylä-Sahanjoen, sen tunnistin Noskua-videon perusteella, siinä oli kivilta. Nyt aloimme olla aika lähellä. Ilman moninkertaisen Noskuan kävijän Eino Liukkos-

sen apua tuskin olisimme paikkaa huomanneet, sillä paikkaan oli ajettu maata, jota oli pidetty ilmeisesti puiden lastauspaikkana. Sitten Eino huomasi omenapuun ja sen jälkeen löytyi osia rakennusten kiviloista. Söimme eväämme kivilajalla istuen ja joimme lasit

samppanjaa isäni ja hänen kolmen veljensä muistoksi. Paikkaa oli vaikea hahmottaa, millainen se oli ollut, koska kivilajoista oli vain muutama kivi jäljellä. Luonto oli ottanut val-

lan, puita kasvoi joka puolella ja Nuutilan järveäkään, josta isäni oli kertonut, ei näkynyt. Mutta käkien kukkuessa tunnelma oli jotenkin harras.

*Marja-Leena Andersin
Noskuan Kylätoimikunnan
sihteeri*

Arvin tiiliskivi ”aarre” kuin kultapala

Pyyhtiän sukuseuran matkalla Viipuriin, Kuparsaareen ja Perolle 6-8 kesäkuuta 2003 myös Arvi Pyyhtiä oli mukana. Hän on on syntynyt 1918 Perolla ja on näin ollen vanhimpia sukuseuramme jäseniä. Hänellä oli nyt tilaisuus ensimmäistä kertaa elämässään käydä isänsä syntymäkodin raunioilla.

Korkia-ahon Pyyhtiän veljesten syntymäkotona oli Antrean Pitäjän Kuparsaaren kylässä Pyyhtiän mäen liepeillä. Korkia-aho oli erotettu Pyyhtiän suvun kantalasta 1800-luvun puolivälissä. Veljeksiä oli peräti kuusi, Esko, Antti, Matti, Heikki, Johannes ja Pekka, joista Heikki ja Matti olivat muurareita.

Veljekset rakensivat uuden talon tiilestä Korkia-ahon tilalle. He tekivät itse myös tiilet. Navetta oli kivistä paikallisen ta-

van mukaan. Talo oli ainoa tiilitalo Kuparsaareessa.

Arvi otti talon raunioista tiiliskiven palan ja totesi, että hänen isänsä oli sen muurannut. Hän istui kivelle raunioiden viereen kyynel silmässä ja katsoi kiveen pitkään. Hetki oli mieliin painuva. Hän toi aarteen mukanaan, matkamuistona kotiinsa Lahteen ja antoi sen pojalleen Ari-Matille, joka toimii Padasjoen kunnaneläinlää-

kärinä. Padasjoella tiiliskivi on muurattu partiolaisten majan takan muuriin.

Ari-Matin pojat Hannu ja Teemu ovat partiolaisia. He kertonevat siellä toisille partiolaisille tarinaa tiiliskivestä ja iso isän sukujuurista Antrean Kuparsaareessa.

Kerttu Pyyhtiä

Antrean kansallispuku

Jo 1930-luvulla suomenkielisen alueen kansallispukujen suurimmaksi valmistajaksi nousi Helmi Vuorelma Oy Lahdessa. Liike oli aloittanut kansallispukujen valmistuksen 1910-1920-lukujen vaihteessa ja myynnin huippu oli vuonna 1939. Tuolloin valmistauttiin Helsingin olympialaisiin, joita ei kuitenkaan sodan syttymisen vuoksi voitu järjestää. Vuonna 1939 Helmi Vuorelma Oy valmisti 10000 kansallispukua.

Helmi Vuorelman kansallispukukuvastoon Antrean puku tuli 1952. Puku sai kovasti mainosta samana vuonna, kun Armi Kuusela, Miss maailma esiintyi siinä.

Antrean puku on tyypillinen esimerkki karjalaisesta kansallispuvusta, sininen yksivärinen kangas sekä liivissä että hameessa, punainen helmaverka ja poikkiraitainen, usein nyytingein koristeltu esiliina.

Päähineenä käytetään isotup-suista sykeröä tai punaisia verkanauhoja.

Tässä vielä tarkempi kuvaus Antrean kansallispuvusta. Puvun sininen hame ja liivi ovat

kaksiniitistä villakangasta. Hameessa on punainen helmus-verka, puseron kauluksessa ristipistokoristelu ja halkion kiinnittimenä kookas paljinsolki.

Puvun tasku on monivärisistä tilkuista koottu. Esiliina on joko nyytinkiesiliina tai raidalliseksi kudottu. Jalassa ovat supikkaat ja valkoiset sukkahousut.

Pukuun kuuluu lisäksi vaalea jakku, jossa on kirjailuja edessä ja kiinnittimenä on pieni hopeasolki. Jakkua pidetään normaalisti vain kylmällä säällä.

Minä ostin ensimmäisen Antrean kansallispukuni vuonna 1958. Oheisessa kuvassa päälläni olevan puvun hankin vuonna 1989.

Kerttu Arminen

Vielä löytyy vanhoja käsitöitä Joutsenosta

Kuvien työt omistaa Marjo Tanninen. Sänkypeiton hän on saanut mummoltaan Maria Pyyhtiältä, joka on virkannut sen nuorena morsiamena ollessaan. Maria ja Juho oli vihitty 24.11.1909, joten peitto oli virkattu sitä ennen, melkein 100 vuotta sitten. Sen verran on tietoa, että morsiamen isä oli pitänyt turhana, että sängyssä pitää olla päiväpeitto. Koska virkkaamista ei joutanut tekemään päivällä, niin morsian oli virkannut yöllä saunassa valoisiin kesäöinä. Kyllä siinä yöunet on lyhyeksi jäänyt.

Pöytäliinan ja pyyheliinan peiton Marjo on saanut äidiltään Auroa Räikköseltä os. Pyyhtiä. Pöytäliina on ommeltu joko 1949 tai 1950 heti, kun sotien jälkeen alkoi saada lankoja. Langat on kerättäviä Kaukaan silkkiä. Pöytäliinan on ommellut Marjon tati Hilikka Karhu os. Pyyhtiä.

Pyyheliinapeitossa on Joutsenon revinnäistä. Sen on tehnyt Marjon äiti. Pöytäliina sekä pyyheliinapeitto ovat kotikutoista peltavaa ja niitä esittelee Marjon tati Hilikka Karhu.

Toimintasuunnitelma 2008

- Sukukokous ja -juhla Imatra – Viipuri linjalla
- Sukututkimuksen jatkaminen
- Perinnekeräyksen jatkaminen
- Sukukirjan materiaalin tallentaminen
- Hallitus aloittaa sukukirjan suunnittelutyön
- ”Pyyhtiä Sukulehti” julkaistaan maaliskuussa 2008
- Kerätään varoja sukujulkaisua varten
- Hallitus toteuttaa säännöissä todetut hallinnolliset tehtävät

Toimintakertomus vuodelta 2007

Kokoukset

Sukuseuran kokous ja sukujuhla pidettiin Tuusulassa, Hotelli Krapihovissa 9.6.2007.

Kokoukseen osallistui n. 50 henkilöä. Kokouksen jälkeen tutustuttiin taiteilija Pekka Halosen Halosenniemeen.

Jäsenet

Kuparsaaren Pyyhtiät -sukuseuran jäsenmäärä joulukuun 2007 lopussa oli 134 henkeä. Vuoden aikana sukuseuraan liittyi 11 uutta jäsentä. Jäsenet jakaantuivat seuraavasti: Aikuisjäseniä 123, joista ainaisjäseniä 4, nuorisojäseniä 11.

Hallitus

Sukuseuran kokoukseen saakka hallitukseen sukuseuran ovat kuuluneet seuraavat jäsenet: Marja-Leena Andersin, Kerttu Pyyhtiä (ent. Arminen), Timo Järvisalo, Anneli Kesanto, Satu Putkisalo, Jarmo Pyyhtiä, Riitta Pyyhtiä, Sirpa Pyyhtiä, ja puheenjohtajana Ilmo Pyyhtiä.

Hallitus kokoontui vuonna 2007 kaksi kertaa (tammikuussa ja toukokuussa).

Sukuseuran kokouksessa 9.6.2007 hallitukseen valittiin uutena jäsenenä Heimo Pyyhtiä Anneli Kesannon tilalle. Hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Ilmo Pyyhtiän, varapuheenjohtajaksi Kerttu Arminen, sihteeriksi Jarmo Pyyhtiän ja rahastonhoitajaksi Satu Putkisalon.

Uusi hallitus kokoontui vuonna 2007 kaksi kertaa (elokuussa ja marraskuussa).

Toiminta

Sukututkimusryhmä Ilmo Pyyhtiä, Marjo Tanninen, Aarne Pyyhtiä ja Riitta Pyyhtiä on täydentänyt ja tarkistanut sukupuun tietoja, jossa on päästy jo 1540-luvulle saakka.

Eri haaroja on saatu koottua, vaikkakin vielä erillisinä oksinaan. Sukuluetteloa myytiin ensimmäisen kerran kesän sukukokouksen yhteydessä sukuseuran jäsenten käyttöön. Joitain valokuvia ja tarinoita saatiin sukukirjaa varten. Pyyhtiä Sukulehti ilmestyi 15.3.2007 uudenmuotoisena.

Jäsenhankinta jatkuu edelleen. Vuoden 2007 sukukokouksen järjestelyt ja vuoden 2008 sukukokouksen suunnit-

telu, sekä sukulehden seuraavan numeron toimittaminen ovat myös kuuluneet vuoden 2007 toimintaan. Sukukirjan suunnittelu käynnistettiin nimeämällä koko hallitus toimituskunnaksi.

Talous

Tilikauden tulos osoittaa 877,45 € ylijäämää, jonka hallitus esittää lisättäväksi seuran omaan pääomaan.

Varoja kerätään sukukirjan julkaisua varten sekä toiminnasta aiheutuvien kulujen kattamiseen, kuten sukulehden julkaisuun ja postitukseen.

Tiedottaminen

Tiedottaminen hoidetaan keskitetysti postittamalla jäsenille maaliskuussa Pyyhtiä sukulehti – lehti.

Seuran kotisivut toimivat edelleen osoitteessa www.kolumbus.fi/tili.orava/pyyhtia/etu.html.

Hallitus

Tase 31.12.2007

Vastaavaa

Vaihtuvat vastaavat
Pankkitili; Nordea 115835-130267 2211,69

Vastaavaa yhteensä 2211,69 euroa

Vastattavaa

Oma pääoma
Oma pääoma 1094,24
Tilikauden tulos(tappio) 877,45

Vieras pääoma
Siirtovelat 240,00

Vastattavaa yhteensä 2211,69 euroa

Tuloslaskelma 1.1.2007 -31.12.2007

Varsinainen toiminta

Jäsenmaksutuotot 1130,00
Muut tuotot 180,00

Postikulut 10,80
Jäsenlehtikulut 0,00
Kokouskulut 423,60
Muut kulut

Tuottojäämä 875,6 euroa

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Korkotuotot 1,85

Tuottojäämä 1,85 euroa

Tilikauden ylijäämä 877,45 euroa

Talousarvio vuodelle 2009

Varsinainen toiminta

Jäsenmaksutuotot 1200,00
Muut tuotot 0,00

Postikulut 20,00
Jäsenlehtikulut 100,00
Kokouskulut 450,00
Hallituksen matkakulukorv. 240,00 (mikäli vuosikokous hyväksyy)
Muut kulut 100,00

Tuottojäämä 290,00

Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Korkotuotot 2,00

Tuottojäämä 2,00

Tilikauden ylijäämä 292,00 euroa

Hallitus 2007 -2008

Puheenjohtaja

Ilmo Pyyhtiä 09-698 4115
Hevossalmentie 26 B 4 040-545 3845
00870 HELSINKI ilmo.pyyhtia@dlc.fi

Varapuheenjohtaja

Kerttu Pyyhtiä 019-440 255
Taarinrinne 4 as 3 040-831 5521
12700 LOPPI

Sihteeri

Jarmo Pyyhtiä 03-376 3226
Kaakinmaantie 102 050-486 8804
36430 SAHALAHTI jarmo.pyyhtia@kolumbus.fi
jarmo.pyyhtia@nokia.com

Taloudenhoitaja

Satu Putkisalo 050-300 9667
Paavontie 2 as. 3 satu.putkisalo@pp.inet.fi
54100 JOUTSENO

Jäsenet

Marja-Leena Andersin 019-768 032
Itätie 11 040-748 1980
12240 HIKIÄ marja-leena.andersin@a-katsastus.fi
marja-leena.andersin@elisanet.fi

Heimo Pyyhtiä 040-415 5399
Paloasemantie 4 03-780 1780
15880 HOLLOLA

Sirpa Pyyhtiä 041-530 4919
Kauppakartanonkatu 8 A 16 sirpa.pyyhtia@kolumbus.fi
00930 HELSINKI

Riitta Pyyhtiä 044-323 9473
Juntolantie 7-2 riitta.pyyhtia@suomi24.fi
21530 PAIMIO

Timo Järvisalo 050-560 5628
Leppätie 4 timo.jarvisalo@kiuruvesi-lehti.fi
74700 KIURUVESI

Jäsentiedotteita

SUKUSEURASSA
134 JÄSENTÄ

Sukuseuran jäsenmäärä on kasvanut yhdeksällä hengellä edelliseen vuoteen verrattuna. Oheisessa taulukossa on esitetty jäsenmäärän kasvua kuvaavat luvut perustamises-ta lähtien.

Perustajia	6.6. 2003	28
Jäseniä	31.12.2003	51
Jäseniä	31.12.2004	98
Jäseniä	31.12.2005	115
Jäseniä	31.12.2006	123
Jäseniä	31.12.2007	134

Jäseneksi sukuseuraan?

Pyyhtiän sukuseuran jäseneksi ovat tervetulleita kaikki Kupar-saaresta lähteneet Pyyhtiät jälkeläisineen, sekä sukuun avioliiton kautta tulleet. Nykytietojen mukaan Suomen kaikki Pyyhtiät ovat lähtöisin juuri Kuparsaaresta.

Jäseneksi sukuseuraan pääsee lähettämällä vapaamuotoisen ilmoi-tuksen seuran hallitukselle. Hallituksen yhteystiedot löytyvät vie-reisestä taulukosta.

Jäseneksi ilmoittautuessa olisi hyvä mainita:

- hakijan täydellinen nimi (puhuttelunimi alleviivattuna)
- syntymäaika ja -paikka
- täydellinen postiosoite
- puhelinnumerot
- sekä mahdollinen sähköpostiosoite

Lisäksi olisi hyvä kertoa vanhempiensa ja esivanhempiensa ni-met ja syntymäajat niin pitkälle kuin ne ovat tiedossa. Tämä aut-taa seuran sukututkijoita sijoittamaan uuden jäsenen oikeaan su-kuhaaraan ja tieto antaa mahdollisesti jopa uutta tietoa tutkijoil-le. Hallitus lähettää tämän jälkeen uudelle jäsenelle jäsenmaksu-lipukkeen.

Osoitteenmuutokset

Jäsenrekisterin ylläpidon kannalta olisi enemmän kuin toi-vottavaa, että sukuseuran jäsen muuttaessaan muistaisi kai-ken muun ohessa laittaa uusi tiedoksi myös sukuseuran sih-teerille:

Jarmo Pyyhtiä
Kaakinmaantie 102
36430 Sahalahti
tai sähköpostilla:
jarmo.pyyhtia@kolumbus.fi

Tieto välittyy toki myös hallituksen jäsenten kautta.

Jäsenmaksut

Jäsenmaksua maksaessanne muistakaa käyttää omaa viitenumeroanne.

Sukukokous 2008

SUKUSEURAN KOKOUKSEEN VIIPURIIN

Lähde nyt Viipuriin sukuseuran kokoukseen 28.6.–29.6.2008.

Tilaa on 50 hengelle ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä, joten vain nopeimmat pääsevät mukaan.

Matkan hinta on 178 € sisältäen:

- ryhmäviisumin ja vakuutuksen
- laivamatkan Lappeenrannasta Viipuriin
- lounaan Viipurin Pyöreässä tornissa
- hotellimajoituksen 2hh huoneessa
- kiertoajelun Viipurissa
- bussikuljetuksen Viipuri – Antrea – Lappeenranta satama

Matkaohjelma:

Meno

- la 28.6.2008 kokoontuminen satamassa viimeistään klo 7.30
- lähtö klo 8.00 laivalla Lappeenrannasta
- saapuminen Viipuriin klo 14.30 (paikallista aikaa, 13.30 Suomen aikaa)
- lounas ja sukuseuran kokous lounaan yhteydessä Pyöreässä tornissa
- yöpyminen Hotelli Druzhbassa

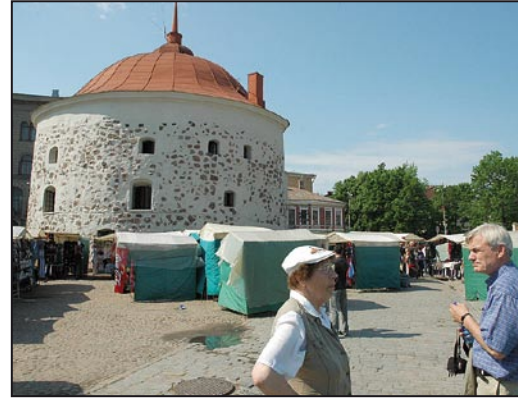
Paluu

- aamiainen Hotelli Druzhbassa
- su 29.6.2008 n. klo 11 lähtö Viipurin kiertoajelulle (tavarat mukaan)
- n. klo 13 lähtö Viipurista Antrean kirkon kautta Lappeenrantaan
- saapuminen Lappeenrannan satamaan n. klo 17

27.6 – 28.6 väliseksi yöksi Hotelli Patriasta Lappeenrannassa on varattu 10 kpl 2 hh huoneita pitkämatkalaisille.

Varaukset ilmoittautumisen yhteydessä Kertun kautta varatusta kiintiöstä eli ryhmävarauksena 1 kk ennen yöpymistä.

- hintaan 77 € / 1-hengen tai 87 € / 2-hengen huone / vrk
- kaksi lasta alle 13-v vanhempien kanssa samassa huoneessa veloitusetta
 - huoneeseen mahtuu yksi lisävuode tai junnupatja– lisävuoteita rajoitetusti
 - aikuisen lisävuode 20 € / vrk
- hinta ei koske erikoishuoneita (saunalliset huoneet, suitet)
- hintaan sisältyy runsas Scandic-aamiainen ja aamusauna

Kuva Reijo Orava

Saimaan Matkaverkko Oy ja Russkij Stilj.

Kuva Reijo Orava

Saimaan Matkaverkko Oy ja Russkij Stilj.

Matkan ennakkomaksu 30 €/henkilö on maksettava 11.4.2008 mennessä ja loppusumma 23.5.2008 mennessä Pyyhtiä sukuseuran matkatilille:

Lopen Osuuspankkiin: Kerttu Pyyhtiä / 525315-248746

**Tiedustelut ja ilmoittautumiset mahdollisimman pian:
Kerttu Pyyhtiä p. 040-831 5521 tai 019-440 255**

Kuva Reijo Orava

Perinneruokia Joutsenosta

Pirana

0,5 l lanttukuutioita
2 kkp härkäpapuja
0,5 l perunalohkoja
1 kkp ohrajauhoja
tilkka maitoa, voita,
suolaa, vettä
uunissa kypsytettyä sianlihaa

Härkäpavut liotetaan yön yli kylmässä vedessä. Pavut keitetään ensin ja musta vesi kaadetaan pois. Sitten laitetaan lantut ja pavut kiehumään samaan kattilaan. Perunalohkot lisätään, kun lantut ja pavut ovat kypsiä. Liha laitetaan myös kiehumään ”suupaloiksi” pilkottuna. Kun perunat ovat kypsiä, lisätään tilkka maitoa ja suurstetaan ohrajauhoilla. Lisätään reilusti voita ja suolaa maun mukaan. Nautitaan pääruoaksi kuuman kylmän maidon kera. Jotkut emännät eivät käytä Piranassa maitoa eikä voita, vaan maustavat ruoan siirapilla.

Hapalohko

n.2 kkp hapattettua
ruisleipätaikinaa
ennen alustusta
0,5 l lanttukuutioita
0,5 l perunalohkoja
vettä, voita
suolaa, sokeria

Ensin keitetään lantut ja perunat runsaassa vedessä. Sitten suurstetaan ruisleipätaikinalla ja maustetaan voilla, suolalla ja sokerilla. Voin ja sokerin voi myös halutessaan jättää pois. Annetaan hautua kypsäksi. Lanttu- ja perunalohkot saavat hajota niin, että ruoasta tulee ”tasaista”.